

ספירת העומר – תיקון המידות על פי הפשט והקבלה

1. **ספר החינוך שו:** לפי שכל עקרון של ישראל אינו אלא התורה ... והיא הסיבה שנגאלו ממצרים ... נצטוונו למנות ממחרת יום טוב של פסח עד יום נתינת התורה, להראות בנפשנו החפץ הגדול אל היום הנכבד הנכסף ללבנו, כעבד ... שימנה מתי יבוא העת הנכסף שיצא לחרות. [אך צריך להבין] שאנו מונים [אחורה] **לעומר**, כך וכך ימים **עברו** ואין מונים כמה ימים **יש לזמן** **הוא [מתן תורה]?**

שער הכוונות [רבי חיים ויטאל] פו,א: טוב לאדם לכוון במ"ט ימים אלו, לתקן כל אשר חטא בכל השבע ספירות, והמשל בזה, בשבוע הראשון יכוון לתקן את אשר חטא ופגם בספירת החסד וכו'.

תוספות מנחות סו,א ד"ה זכר למקדש: עוד פסק בהלכות גדולות שאם הפסיק יום אחד ולא ספר, שוב אינו סופר, משום שצריך 'תמימות'. **ותמיהה גדולה הוא ולא יתכן.**

ר"ן על הרי"ף סוף פסחים: להטעין ספירת העומר בברכת 'זמן' [שהחיינו] – **אין לנו.**

2. **יבמות סב,ב:** שנים עשר אלף זוגים תלמידים היו לו לרבי עקיבא מגבת עד אנטיפרס וכולן מתו בפרק אחד, מפני שלא נהגו כבוד זה לזה ... תנא: כולם מתו **מפסח ועד עצרת** ... כולם מתו מיתה רעה, מאי היא? ... אסכרה [חיידק 'דיפתריה' הגורם לחנק בגרון. כיום מחסנים את התינוקות מפניו]. **ליקוטי שיחות לב/149:** מובן כי הנהגתם של התלמידים לא השתנתה בבת אחת למצב של 'לא נהגו כבוד זה בזה', כי אם ירדו מדרגה לדרגה כו'. ותמוה ביותר: מדוע נענשו כולם בפרק אחד (בין פסח לעצרת)? על כורחך צריך לומר כי בפרק זמן זה אירע דבר מיוחד שבגללו מתו כולם בפרק אחד.

מהרש"א יבמות שם: מתו בין פסח לעצרת, להורות שמתו בהשגחה, כי הוא זמן קרוב לבריאות.

לקו"ט שם/151: בירושלמי סנהדרין א,ב מסופר על **עשרים וארבע** קרונות של בית רבי, שנכנסו לעבר שנה בלוד ונכנסה בהן עין הרע **ומתו כולם בפרק אחד**. ומכך נלמד בענייננו שסיבת מיתת תלמידי רבי עקיבא בפרק אחד הייתה מפני שהגיע מספרים לכ"ד אלף שהוא מספר גדול ביותר, כבסיפור הנ"ל בירושלמי שהיו כ"ד קרונות, וזה גרם שתכנס בהם עין הרע. ואין זה סתירה לבבלי שמתו מפני שלא נהגו כבוד, דזה וזה גרם. היות שנכנסה בהם עין הרע, לכן נענשו על חטא קל שלא נהגו כבוד. ולהוסיף מהמובא בכתבי האר"י כי הימים בין פסח לעצרת הם ימי **דין** (הע' 25 שם).

3. **זוהר ג צז,ב:** בואו וראו: ישראל כשהיו במצרים היו תחת רשות אחרת והיו דבוקים בטומאה כאישה בימי נידתה ... וכמו שהאישה סופרת שבעה ימים אחר שפסקו ימי הנידות, כך בני ישראל כשנכנסו לחלק הקדושה ופסקה מהם הטומאה, אמר הקב"ה **מכאן ואילך תחילת החשבון לטהרה**. ולכן נאמר וספרתם לכם - כדי להיטהר להתקרב אל המלך ולקבל את התורה.

אבות ג,יז: אם אין דרך ארץ – אין תורה. **פירוש רבנו יונה:** רצה לומר שצריך תחילה לתקן את עצמו **במידות** ובזה תשכון התורה עליו, שאינה שוכנת בגוף שאינו בעל מידות טובות.

רבי חיים ויטאל, שערי קדושה השער השני: בנפש הזה תלויות המידות הטובות והרעות והן כיסא ויסוד ושורש אל הנפש העליונה השכלית אשר בה תלויים תרי"ג מצוות התורה. ולפיכך אין המידות מכלל תרי"ג מצוות התורה, אמנם הן **הכנות עיקריות אל התרי"ג מצוות** – בקיומם או בביטולם.

תורת מנחם תשיא ב/65: עניין ספירת העומר הוא בירור המידות ואין מספיק לזה הבירור בכללות, אלא הבירור בכל מדה כפי שהיא כלולה משאר המידות ... ויובן זה למשל ממידת החסד: עניין מידת החסד בקליפה היא, אהבתו לדברים גשמיים, ועניין חסד שבחסד הוא שאהבתו לדברים גשמיים היא בתשוקה גלויה לגשמיות. וגבורה שבחסד היא שמצד תשוקתו לדברים גשמיים, הוא שונא את המנגד לזה. ותפארת שבחסד הוא שנוסף לזה שהוא נמשך לעניינים גשמיים, הוא מתפאר ומתגאה בזה.

זה לעומת זה עשה אלוקים: עניין מידת החסד בקדושה היא אהבת ה', וחסד שבחסד הוא שאוהב את אוהבי ה', ועניין גבורה שבחסד הוא מה שמצד אהבתו לה' הוא שונא את מנגדי ה', ותפארת שבחסד הוא כאשר רואה אדם לומד תורה בהתלהבות, הוא מתפאר על היופי שבתורה ומצוות.